

Sygn. akt IV Ca 668/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Małgorzata Truskolaska-Żuczek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 maja 2016 r. w W.

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki (...) akcyjnej spółki jawnej z siedzibą w W.

przeciwko Ł. D.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

z dnia 19 listopada 2015 r., sygn. akt I C 1647/15 upr.

oddala apelację.

Małgorzata Truskolaska-Żuczek

Sygn. akt IV Ca 668/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem zaocznym Sąd Rejonowy oddalił powództwo (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki (...) akcyjnej spółki jawnej z siedzibą w W. skierowane przeciwko Ł. D. o zapłatę kwoty 2.666,80 zł wraz z odsetkami od kwot i dat określonych w pozwie.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z twierdzeniami powódki, pozwany zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę pożyczki za pomocą środków do porozumiewania się na odległość na kwotę 2.000 zł, zobowiązując się do zwrotu tej kwoty wraz z należną prowizją do dnia 12 czerwca 2014 r. Pozwany nie dokonał zwrotu pożyczki w oznaczonym terminie. Pożyczkodawca zawarł w dniu 10 lutego 2015 r. umowę spółki jawnej powołując do życia powodową spółkę, a następnie dnia 06 marca 2015 r. zawarł umowę, przenosząc na stronę powodową m. in. wierzytelność przysługującą mu względem pozwanego. W skład dochodzonej wierzytelności wchodzi kwoty: 2.000 zł udzielonej pożyczki, 251,80 zł odsetek umownych za opóźnienie za okres od dnia 13 czerwca 2014 r. do dnia 28 kwietnia 2015 r., 280 zł tytułem prowizji za udzielenie pożyczki i 135 zł tytułem opłat za czynności windykacyjne.

Sąd ustalił, że w dniu 24 lipca 2013 r. na prowadzony dla nieustalonego podmiotu rachunek bankowy przelano kwotę 0,01 zł. W polu „opis operacji” widniał następujący zapis: „POTWIERDZAM REJESTRACJĘ I ZGADZAM SIĘ NA UMOWĘ POŻYCZKI (...) .PL NR (...) Ł. D. (...) (...) (...) (...) (...)”.

W dniu 14 maja 2014 r. z rachunku bankowego prowadzonego dla nieustalonego podmiotu dokonano zaś przelewu kwoty 2.000 zł wskazując następujący tytuł operacji: (...) .PL UMOWA POŻYCZKI (...) Ł. D. (...) (...) (...) (...)”.

Z dokumentu zatytułowanego „Twoje warunki umowy pożyczki w V..pl” wynikało, że pożyczka w kwocie 2.000 zł jest udzielana Ł. D. na okres 30 dni i po tym czasie jest on obowiązany do zwrotu tej kwoty powiększonej o prowizję w kwocie 280 zł. Numer pożyczki wskazany w prawym górnym rogu dokumentu ((...)) był zgodny z numerem zawartym w opisanym wyżej przelewie kwoty 2.000 zł, nie odpowiadał jednak numerowi wskazanemu w przelewie przychodzącym kwoty 0,01 zł.

Powódka przedłożyła dokument „UMOWA POŻYCZKI (...).PL”, stanowiący przygotowany do wypełnienia formularz, nieopatrzony żadnym numerem oraz pozbawiony jakichkolwiek cech umożliwiających zidentyfikowanie osoby pożyczkobiorcy oraz daty zawarcia umowy, zawierający załączniki w postaci tabeli opłat i prowizji, tabeli prowizji za udzielenie pożyczki oraz przedłużenie okresu spłaty, a także formularz odstąpienia od pożyczki. Przygotowano ponadto trzy dokumenty, w których (...) Sp. z o.o. wzywa pozwanego do uiszczenia kwoty pożyczki powiększonej o prowizję, odsetki za opóźnienie oraz opłaty windykacyjne. Żaden z tych dokumentów nie został podpisany, ani nie dołączono do nich dowodu nadania pocztą, bądź wysłania drogą elektroniczną.

Sąd ustalił, że w dniu 10 lutego 2015 r. (...) Sp. z o.o. wraz z (...) sp. z o.o. oraz (...) sp. z o.o. S.K.A. zawarły umowę spółki jawnej, zawiązując powodową Spółkę, przy czym (...) Sp. z o.o. miała wnieść wkład w postaci pakietu wierzytelności o wartości nominalnej 59.549.603,79 zł. W dniu 06 marca 2015 r. (...) Sp. z o.o. złożyła oświadczenie o wniesieniu wkładu niepieniężnego obejmującego m. in. wierzytelność objętą roszczeniem pozwu. W tym samym dniu została zawarta pomiędzy (...) Sp. z o.o. a stroną powodową umowa sprzedaży wierzytelności w łącznej kwocie nominalnej 3.023.690,14 zł.

Sąd Rejonowy przytoczył treść art. 232 zd. 1 kpc, art. 6 kc oraz art. 720 kc i wskazał, że to na stronie powodowej spoczywał ciężar wykazania, iż pozwany zawarł z pierwotnym wierzycielem umowę pożyczki, a także, że przysługuje jej wymagalne roszczenie w wysokości objętej żądaniem pozwu.

Sąd Rejonowy wskazał, że w dniu 14 maja 2014 r. (kiedy to przelano na rachunek, wskazany jako rachunek pozwanego, kwotę 2.000 zł) zagadnienia związane z zawieraniem przez przedsiębiorców z konsumentami umów pożyczki drogą elektroniczną regulowały przepisy ustawy z dnia 02 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za produkt niebezpieczny (tekst jednolity: Dz. U. z 2012, poz. 1225) oraz ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.). Przepisy obu wskazanych aktów prawnych pozwalały na zawarcie umowy pożyczki za pośrednictwem środka porozumiewania się na odległość, takiego jak poczta elektroniczna, wymagały jednakże przekazania konsumentowi szczegółowych danych dotyczących między innymi warunków pożyczki (art. 13 i art. 15 ustawy o kredycie konsumenckim). Jednocześnie oświadczenie konsumenta, dotyczące zgody na warunki umowy, nie mogło budzić żadnych wątpliwości. Spełnienie świadczenia niezamówionego przez konsumenta następowało na ryzyko przedsiębiorcy i nie nakładało na konsumenta żadnych zobowiązań (art. 15 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów).

Sąd uznał, że w niniejszej sprawie nie ma żadnego dowodu na to, że pozwany zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę pożyczki o numerze (...), który wskazano w pozwie. Przelew kwoty 0,01 zł, zrealizowany na rachunek nieustalonego posiadacza przez osobę wskazaną jako Ł. D., dotyczył umowy o innym numerze. Nie ma żadnego dowodu na to, by pozwany kiedykolwiek zgodził się na treść umowy pożyczki odnawialnej V..Pl oraz by poznał i zaakceptował warunki umowy pożyczki nr (...). Przelew kwoty 0,01 zł został dokonany na rachunek niewiadomego podmiotu, zaś przelewu kwoty 2.000 zł dokonano z rachunku, który prowadzony był dla niewiadomego podmiotu. W wyciągach z obu rachunków brak danych osób, dla których były prowadzone.

Sąd uznał zatem, że fakt zawarcia umowy pożyczki nr (...) nie został przez stronę powodową udowodniony, podobnie jak fakt otrzymania przez pozwanego kwoty 2.000 zł i zapoznania się przez niego z warunkami umowy pożyczki, a w szczególności z treścią umowy pożyczki odnawialnej. Powódka nie udowodniła istnienia i wymagalności dochodzonego roszczenia, jak również skutecznego nabycia wierzytelności w drodze aportu od pierwotnego wierzyciela - wobec czego Sąd oddalił powództwo.

W złożonej apelacji powódka zaskarżyła wyrok w całości, wnosząc o jego zmianę i zasądzenie na jej rzecz od pozwanego kwoty dochodzonej pozwem wraz z odsetkami od dnia wskazanego w pozwie do dnia zapłaty oraz kosztami procesu za I i II instancję, w tym kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj. art. 7 Prawa bankowego i art. 6 kc oraz naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 kpc oraz art. 339 § 2 kpc.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw prawnych.

Sąd Okręgowy podziela w całości ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji oraz ich ocenę prawną.

Sprawa niniejsza – z uwagi na przedmiot sporu i jego wartość – rozpoznawana była w postępowaniu uproszczonym. W postępowaniu takim apelację można oprzeć na zarzutach wymienionych enumeratywnie w treści art. 505⁹ § 1¹ pkt 1 i 2 kpc, tj. naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. Wymienione w powołanym przepisie podstawy apelacji w postępowaniu uproszczonym należy traktować jako podstawy wyłączne. Sąd rozpoznając apelację jest zatem związany podniesionymi w niej zarzutami naruszenia zarówno prawa procesowego, jak i materialnego.

Podkreślić należy, że na gruncie procesu cywilnego to strony mają obowiązek wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły z art. 6 kc, wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Konsekwencją regulacji ujętych w art. 6 kc i art. 232 kpc jest nie tylko obowiązek popierania wysuwanych twierdzeń stosownymi dowodami, ale przede wszystkim ryzyko niekorzystnego rozstrzygnięcia dla strony, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał.

Na gruncie przedmiotowej sprawy nie ulega wątpliwości, że obowiązek udowodnienia istnienia wierzytelności oraz jej wysokości, a także skutecznego dokonania cesji, spoczywał na stronie powodowej, bowiem to ona z faktów tych wywodziła swoje roszczenie o zapłatę. Zgodnie zaś z obowiązującą w postępowaniu cywilnym zasadą kontrydiktoryjności sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96). W związku z powyższym, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony przez strony nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z nieudowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, że powódka nie wykazała w sposób niebudzący wątpliwości istnienia wierzytelności dochodzonej w niniejszym postępowaniu.

Wskazać należy, że w opisie przelewu kwoty 0,01 zł, którego dokonać miał pozwany potwierdzając rejestrację i zgadzając się na umowę pożyczki, podano numer umowy – (...) (k. 17). W dokumencie „Twoje warunki umowy pożyczki w V..pl” (k. 23) oraz w opisie przelewu kwoty 2.000 zł z dnia 14 maja 2014 r. (k. 24) wskazano jednak inny numer umowy pożyczki: (...).

Sąd Rejonowy słusznie zatem przyjął, że powódka nie udowodniła, iż pomiędzy jej poprzednikiem prawnym (...) Sp. z o.o. a pozwanym doszło do zawarcia umowy pożyczki, z której to umowy powódka wywodzi dochodzone pozwem roszczenie.

Wbrew zarzutom skarżącej nie ma zatem podstaw by uznać, że Sąd Rejonowy naruszył art. 339 § 2 kpc. Przyjęcie przez Sąd przy wydaniu wyroku zaocznego za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych jest oczywiście dopuszczalne, jeżeli twierdzenia te nie budzą uzasadnionych wątpliwości. Powódka nie wykazała jednak istnienia dochodzonej wiarygodności, w związku z czym nie sposób uznać, że Sąd Rejonowy uchybił temu przepisowi.

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy oddalił apelację jako niezasadną - na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 505¹⁰ § 1 i 2 kpc.

Małgorzata Truskolaska-Żuczek